

•

Знайти область визначення функції (завдання **1.75** – **1.86**):

1.75. $y = \sqrt{x^2 - 2x - 8} + \sqrt{25 - x^2} + \sqrt{3x + 12}$.

Відповідь: $D(y) = [-4, -2] \cup [4; 5]$.

1.76. $y = \sqrt{36 - x^2} + \sqrt{x^2 - x - 12} + \sqrt{8 - 2x}$.

Відповідь: $D(y) = [-6, -3] \cup \{4\}$.

1.76.* [1, § 6, приклад 14, с. 29]

$y = \sqrt{64 - x^2} - \sqrt{x^2 - 4x + 3} + \sqrt{6 - 2x}$. Відповідь: $D(y) = [-8; 1] \cup \{3\}$.

1.77. $y = \sqrt{9 - x^2} + \sqrt{x^2 + 3x + 2} - \sqrt{-2x + 4}$.

Відповідь: $D(y) = [-3, -2] \cup [-1; 2]$.

1.78. $y = \sqrt{x^2 - 4x + 3} + \sqrt{25 - x^2} - \sqrt{x^2 - 4x + 5}$.

Відповідь: $D(y) = [-5; 1] \cup [3; 5]$.

1.79. $y = \sqrt{x^2 - x - 6} - \sqrt{16 - x^2} + \sqrt{14 - 4x}$.

Відповідь: $D(y) = [-4, -2] \cup [3; 7/2]$.

1.80. $y = \sqrt{36 - x^2} + \sqrt{x^2 + 2x - 8} + \sqrt{33 - 6x}$.

Відповідь: $D(y) = [-6, -4] \cup [2; 11/2]$.

1.81. $y = \sqrt{52 - 8x} - \sqrt{49 - x^2} + \sqrt{x^2 - 3x - 10}$.

Відповідь: $D(y) = [-7, -2] \cup [5; 13/2]$.

1.82. $y = \sqrt{15 - 2x - x^2} + \sqrt{x^2 + 3x - 4} + \sqrt{25 - 10x}$.

Відповідь: $D(y) = [-5, -4] \cup [1; 5/2]$.

1.83. $y = \sqrt{42 - x - x^2} - \sqrt{x^2 + x - 20} + \sqrt{35 - 6x}$.

Відповідь: $D(y) = [-7, -5] \cup [4; 35/6]$.

1.84. $y = \sqrt{x^2 + 2x - 5} + \sqrt{10 - 2x - x^2} + \sqrt{25 - 10x}$.

Відповідь: $D(y) = [-1 - \sqrt{11}, -1 - \sqrt{6}] \cup [-1 + \sqrt{6}, -1 + \sqrt{11}]$.

1.85. $y = \sqrt{18 - 3x - x^2} + \sqrt{2x^2 + 9x - 26} + \sqrt{45 - 20x}$.

Відповідь: $D(y) = [2; 9/4]$.

1.86. $y = \sqrt{14 - 5x - x^2} + \sqrt{x^2 + 6x - 7} - \sqrt{45 - 30x}$.

Відповідь: $D(y) = \{-7\} \cup [1; 3/2]$.

§ 2. Алгебраїчні рівняння і нерівності

2.1. Раціональні рівняння і нерівності

Група А

Розв'язати рівняння (завдання **2.1** – **2.6**):

2.1. $(x^2 + x + 1)(x^2 + x + 2) = 12$. Відповідь: $x \in \{-2; 1\}$.

2.2. $\frac{x^2 + 5x + 6}{x^3 + 3x^2 + 2x} = 0$. Відповідь: $x = -3$.

2.3. $\frac{x}{x+1} - \frac{1}{x-1} = \frac{2}{x^2-1}$. Відповідь: $x = 3$.

2.3.* [1, § 9, приклад 6, с. 41]

$$\frac{x+3}{2x-4} - \frac{3x+4}{x^2-4} - 1 = 0. \text{ Відповідь: } x = -3.$$

$$\mathbf{2.4.} \left(\frac{x}{x+1}\right)^2 - \left(\frac{x+1}{x}\right)^2 = \frac{3}{2}. \text{ Відповідь: } x = -2 \pm \sqrt{2}.$$

$$\mathbf{2.5.} \frac{x^2-x}{x^2-x+1} - \frac{x^2-x+2}{x^2-x-2} = 1. \text{ Відповідь: } x \in \{0; 1\}.$$

$$\mathbf{2.6.} \frac{x^2+x-5}{x} + \frac{3x}{x^2+x-5} + 4 = 0. \text{ Відповідь: } x \in \{-5; 1; -1 \pm \sqrt{6}\}.$$

•

Розв'язати нерівності (завдання **2.7** – **2.85**):

$$\mathbf{2.7.} x+5 - \frac{x}{x+4} < \frac{5}{x+4}. \text{ Відповідь: } x \in (-\infty, -5) \cup (-4, -3).$$

$$\mathbf{2.8.} \frac{1}{x} < \frac{2}{x-1} + \frac{3}{x+1}. \text{ Відповідь: } x \in (-1, 0) \cup (1, \infty).$$

$$\mathbf{2.9.} \frac{x}{3} - \frac{4}{x} \leq \frac{4}{3}. \text{ Відповідь: } x \in (-\infty, -2] \cup (0, 6].$$

$$\mathbf{2.10.} 4x+5 < \frac{5x^2+4}{x}. \text{ Відповідь: } x \in (0; 1) \cup (4, \infty).$$

$$\mathbf{2.11.} \frac{x+1}{x-2} > \frac{3}{x-2} - \frac{1}{2}. \text{ Відповідь: } x \in (-\infty, 2) \cup (2, \infty).$$

$$\mathbf{2.12.} \frac{x-1}{2} - \frac{1}{x+1} > 3. \text{ Відповідь: } x \in \left(\frac{1-\sqrt{73}}{6}, -1\right) \cup \left(1, \frac{1+\sqrt{73}}{6}\right).$$

$$\mathbf{2.13.} \frac{3x+1}{3} \geq \frac{1}{x+1} - \frac{1}{x-1}. \text{ Відповідь: } x \in [-3, -1) \cup (-1/3; 0] \cup (1, \infty).$$

$$\mathbf{2.14.} \frac{x+1}{x+1} + \frac{x+2}{x+2} < \frac{1}{x-1}. \text{ Відповідь: } x \in (-\infty, -2) \cup (-5/4; -1) \cup (1; 5).$$

$$\mathbf{2.15.} \frac{1}{2-x} + \frac{x}{2+x} \geq 1. \text{ Відповідь: } x \in (-\infty, -2) \cup (2, \infty).$$

$$\mathbf{2.16.} \frac{1+x}{x-1} + \frac{1-x}{x+1} < 1. \text{ Відповідь: } x \in (-\infty, -1) \cup (1, \infty).$$

$$\mathbf{2.17.} \frac{x}{x-1} - \frac{1}{x+1} < 2. \text{ Відповідь: } x \in (-\infty, -1) \cup (0; 1/2) \cup (1, \infty).$$

$$\mathbf{2.18.} \frac{2x}{x^2-9} \leq \frac{1}{x+2}. \text{ Відповідь: } x \in (-\infty, -3) \cup (-2; 3).$$

$$\mathbf{2.19.} \frac{1}{x-2} + \frac{1}{x-1} \geq \frac{1}{x}. \text{ Відповідь: } x \in [-\sqrt{2}, 0) \cup (1, \sqrt{2}] \cup (2; \infty).$$

$$\mathbf{2.20.} \frac{1}{x-3} - \frac{1}{x+1} \geq 1. \text{ Відповідь: } x \in [1-2\sqrt{2}, -1) \cup (3; 1+2\sqrt{2}].$$

$$\mathbf{2.21.} \frac{x^2-5x+9}{x^2-6x+5} < 1. \text{ Відповідь: } x \in (-\infty, -4) \cup (1, 5).$$

$$\mathbf{2.22.} \frac{2x^2+3x-4}{x^2+x-6} \geq 2. \text{ Відповідь: } x \in [-8, -3) \cup (2, \infty).$$

- 2.23.** $\frac{x^2 - 6x + 9}{x^2 + 3x + 2} \leq 0$. Відповідь: $x \in (-2, -1) \cup \{3\}$.
-
- 2.24.** $x - 1 > \frac{4x}{3 - x}$. Відповідь: $x \in (3, \infty)$.
- 2.25.** $2 - x < \frac{x + 4}{x + 1}$. Відповідь: $x \in (-1, \infty)$.
- 2.26.** $3x + \frac{3x^2}{1,5 - x} \leq 0$. Відповідь: $x \in (-\infty, 0] \cup (1, 5; \infty)$.
- 2.27.** $4x + \frac{4x^2}{3 - x} \leq 0$. Відповідь: $x \in (-\infty, 0] \cup (3, \infty)$.
- 2.28.** $\frac{6x}{3 - x} \leq 2x$. Відповідь: $x \in \{0\} \cup (3, \infty)$.
- 2.29.** $\frac{8x}{2 - x} \leq 4x$. Відповідь: $x \in \{0\} \cup (2, \infty)$.
- 2.30.** $\frac{4 - x}{x - 5} > \frac{1}{1 - x}$. Відповідь: $x \in (1; 3) \cup (3; 5)$.
-
- 2.31.** $\frac{1}{x + 1} - \frac{1}{x - 1} \leq 2$. Відповідь: $x \in (-\infty, -1) \cup \{0\} \cup (1, \infty)$.
- 2.32.** $\frac{1}{x + 3} - \frac{1}{x + 1} \leq 2$. Відповідь: $x \in (-\infty, -3) \cup \{-2\} \cup (-1, \infty)$.
- 2.32.*** [1, § 9, приклад 4, с. 40]
 $\frac{9}{x + 1} - \frac{4}{x - 4} - 5 \leq 0$. Відповідь: $x \in (-\infty, -1) \cup \{2\} \cup (4, \infty)$.
- 2.33.** $\frac{1}{x - 3} - \frac{1}{x - 1} \geq -2$. Відповідь: $x \in (-\infty, 1) \cup \{2\} \cup (3, \infty)$.
- 2.34.** $\frac{1}{x} - \frac{1}{x + 4} \geq -1$. Відповідь: $x \in (-\infty, -4) \cup \{-2\} \cup (0, \infty)$.
- 2.35.** $\frac{1}{x + 1} - \frac{1}{x - 3} \leq 1$. Відповідь: $x \in (-\infty, -1) \cup (3, \infty) \cup \{1\}$.
- 2.36.** $\frac{1}{x - 1} - \frac{1}{x - 5} \geq 4$. Відповідь: $x \in (1; 5) \cup \{6\}$.
- 2.37.** $\frac{1}{x + 5} - \frac{1}{x + 1} \geq 4$. Відповідь: $x \in \{-6\} \cup (-5; -1)$.
- 2.38.** $\frac{1}{x} - \frac{25}{x - 4} \geq 4$. Відповідь: $x \in \{-1\} \cup (0; 4)$.
- 2.39.** $\frac{1}{x + 3} - \frac{25}{x - 1} \geq 4$. Відповідь: $x \in \{-4\} \cup (-3; 1)$.
- 2.40.** $\frac{1}{x - 3} + 5 \geq \frac{16}{x + 2}$. Відповідь: $x \in (-\infty, -2) \cup \{2\} \cup (3, \infty)$.
- 2.41.** $\frac{16}{x - 2} + 5 \geq \frac{1}{x + 3}$. Відповідь: $x \in (-\infty, -3) \cup \{-2\} \cup (2, \infty)$.

-
- 2.42. $\frac{1}{x^2} - \frac{2}{x} \leq -1$. Відповідь: $x = 1$.
- 2.43. $1 + \frac{x-1}{x^2} \leq \frac{1}{x}$. Відповідь: $x \in [-1; 0) \cup (0; 1]$.
- 2.44. $\frac{1}{x} - \frac{x-2}{x^2} \geq \frac{1}{4}$. Відповідь: $x \in [-2\sqrt{2}, 0) \cup (0; 2\sqrt{2}]$.
- 2.45. $2 + \frac{1}{x} \geq \frac{3x-1}{x^2}$. Відповідь: $x \in (-\infty, 0) \cup (0, \infty)$.
-
- 2.46. $\frac{2}{3x-3} + \frac{4}{3x+3} \leq 0$. Відповідь: $x \in (-\infty, -1) \cup [1/3; 1)$.
- 2.47. $\frac{4x+8}{4x+8} + \frac{4x-8}{4x-8} \geq 0$. Відповідь: $x \in (-2; 0] \cup (2, \infty)$.
- 2.48. $\frac{2}{x^2-4} + \frac{1}{x^2+2x} \geq 0$. Відповідь: $x \in (-\infty, -2) \cup (0; 2/3] \cup (2, \infty)$.
- 2.49. $\frac{x}{x^2-4} \leq \frac{1}{2x+4}$. Відповідь: $x \in (-\infty, -2) \cup (-2; 2)$.
- 2.50. $\frac{4}{x^2-9} \geq \frac{2}{x^2+3x}$. Відповідь: $x \in (-\infty, -3) \cup (-3; 0) \cup (3, \infty)$.
- 2.51. $\frac{2}{x^2-4} \geq \frac{1}{x^2+2x}$. Відповідь: $x \in (-\infty, -2) \cup (-2; 0) \cup (2, \infty)$.
- 2.52. $\frac{2}{x^2-2x} \leq \frac{x+2}{x^2-4}$. Відповідь: $x \in (0; 2) \cup (2, \infty)$.
- 2.53. $\frac{4}{x^2-9} + \frac{2}{x^2+3x} \geq 0$. Відповідь: $x \in (-\infty, -3) \cup (0; 1] \cup (3, \infty)$.
- 2.54. $\frac{x+1}{x^2+2x} + \frac{1}{4+2x} \leq 0$. Відповідь: $x \in (-\infty, -2) \cup [-2/3; 0)$.
- 2.55. $\frac{3}{x-3} - \frac{1}{x} \geq \frac{x+15}{x^2-9}$. Відповідь: $x \in (-3; 0) \cup (3, \infty)$.
- 2.56. $\frac{3}{x-5} + \frac{x-35}{x^2-25} \leq \frac{2}{x}$. Відповідь: $x \in (-\infty, -5) \cup (0; 5)$.
- 2.57. $\frac{2}{x-4} - \frac{1}{x} \geq \frac{x+8}{x^2-16}$. Відповідь: $x \in (-4; 0) \cup (4, \infty)$.
- 2.58. $\frac{x}{x^2-1} - \frac{1}{x+1} \geq \frac{1}{x^3-1}$. Відповідь: $x \in (-\infty, -1) \cup \{0\} \cup (1, \infty)$.
-
- 2.59. $\frac{2x}{x-5} + \frac{2x^2}{25-x^2} \leq \frac{5}{x+5}$. Відповідь: $x \in (-\infty, -5) \cup (-5; 5)$.
- 2.60. $\frac{11}{5x-15} + \frac{2x+6}{9-x^2} \leq 0$. Відповідь: $x \in (-\infty, -3) \cup (-3; 3)$.
- 2.61. $\frac{x-3}{2} + \frac{1}{x+3} + \frac{2x}{9-x^2} \leq 0$. Відповідь: $x \in (-\infty, -3) \cup (-3, 3)$.
- 2.62. $\frac{1}{2x+1} - \frac{1}{2x-1} \leq \frac{3-2x}{1-4x^2}$. Відповідь: $x \in (-1/2; 1/2) \cup (1/2; \infty)$.
- 2.63. $\frac{1}{2x-4} + \frac{2}{4-x^2} \geq 0$. Відповідь: $x \in (-2; 2) \cup (2, \infty)$.

2.64. $\frac{1}{x} + \frac{x}{16 - x^2} \geq \frac{4}{x^2 + 4x}$. Відповідь: $x \in (-4; 0) \cup (0; 4)$.

2.65. $\frac{x}{3x - 1} + \frac{3x^2}{1 - 9x^2} \leq 0$. Відповідь: $x \in (-\infty, 1] \cup (-1/3; 1/3)$.

2.66. $\frac{5x}{5x - 1} \geq \frac{1}{1 - 25x^2}$. Відповідь: $x \in (-\infty, -1/5) \cup (1/5; \infty)$.

2.67. $\frac{10 + 2x}{25 - x^2} + \frac{4}{x} \leq \frac{2}{x - 5}$. Відповідь: $x \in (-\infty, -5) \cup (-5; 0) \cup (5, \infty)$.

• **2.68.** $x^2 \left(\frac{x^2 + 1}{x} - 2 \right) \leq 0$. Відповідь: $x \in (-\infty, 0) \cup \{1\}$.

2.69. $\left(\frac{2x}{2x - 1} + 1 \right) \frac{6x - 3}{4x^2 - x} \geq 0$.

Відповідь: $x \in (0; 1/4) \cup (1/4; 1/2) \cup (1/2; \infty)$.

2.70. $\frac{x - 3}{x + 3} \left(x + \frac{x^2}{3 - x} \right) \leq 0$. Відповідь: $x \in (-\infty, -3) \cup [0; 3) \cup (3, \infty)$.

2.71. $\left(\frac{x - 4}{x + 4} - \frac{x + 4}{x - 4} \right) \frac{x^2 - 16}{16} \geq 0$. Відповідь: $x \in (-\infty, -4) \cup (-4; 0]$.

2.72. $\left(x + 1 - \frac{4x}{x + 1} \right) \left(x - 1 + \frac{4x}{x - 1} \right) \geq 0$.

Відповідь: $x \in (-\infty, -1) \cup (1, \infty)$.

2.73. $\left(2 + \frac{x}{x + 1} \right) \frac{3x^2 + 3x}{12x + 8} \leq 0$.

Відповідь: $x \in (-\infty, -1) \cup (-1, -2/3) \cup (-2/3; 0]$.

2.74. $\frac{4 + x}{4 - x} \left(\frac{2x^2}{4 + x} - x \right) \leq 0$. Відповідь: $x \in [0; 4) \cup (4, \infty)$.

2.75. $\left(\frac{x - 1}{x} - \frac{1}{x - 1} \right) \frac{x - 1}{x} \geq 0$.

Відповідь: $x \in (-\infty, 0) \cup \left(0, \frac{3 - 2\sqrt{2}}{2} \right] \cup \left[\frac{3 + 2\sqrt{2}}{2}, \infty \right)$.

2.76. $\left(\frac{2x}{x^2 - 1} - \frac{1}{x + 1} \right) \frac{1 - x^2}{x} \leq 0$. Відповідь: $x \in (-\infty, -1) \cup (0; 1) \cup (1, \infty)$.

2.77. $\left(\frac{2}{x^2 - 9} + \frac{1}{3 - x} \right) \frac{9 - x^2}{x} \geq 0$.

Відповідь: $x \in (-\infty, -3) \cup (-3; -1] \cup (0; 3) \cup (3, \infty)$.

2.78. $\left(\frac{x}{x - 1} - \frac{x^2 + 1}{1 - x^2} - \frac{x}{x + 1} \right) \frac{1}{x + 1} \leq 0$.

Відповідь: $x \in (-\infty, -1) \cup (-1; 1)$.

• **2.79.** $\left(\frac{2x}{9} - \frac{1}{2x} \right) : \left(\frac{1}{3} + \frac{1}{2x} \right) \leq 0$.

Відповідь: $x \in (-\infty, 3/2) \cup (-3/2; 0) \cup (0; 3/2]$.

$$2.80. \left(\frac{x+1}{x-1} - \frac{x-1}{x+1} \right) : \frac{x}{x^2-1} \geq 0.$$

Відповідь: $x \in (-\infty, -1) \cup (-1; 0) \cup (0; 1) \cup (1, \infty)$.

$$2.81. \left(x - \frac{5x}{x+2} \right) : \frac{x-3}{x+2} \geq 0. \text{ Відповідь: } x \in [0; 3) \cup (3, \infty).$$

$$2.82. \left(x + 1 - \frac{1-2x^2}{1-x} \right) : \left(1 - \frac{1}{1-x} \right) \leq 0. \text{ Відповідь: } x \in (0; 1) \cup (1, \infty).$$

$$2.83. \left(\frac{x}{x-5} - 2x \right) : \frac{11-2x}{x-5} \geq 0. \text{ Відповідь: } x \in [0; 5) \cup (5; 5,5) \cup (5,5; \infty).$$

$$2.84. \left(\frac{x-1}{x} - \frac{x}{x+1} \right) : \frac{5}{x+1} \geq 0. \text{ Відповідь: } x \in (-\infty, -1) \cup (-1; 0).$$

$$2.85. \left(\frac{x+2}{x-2} - \frac{x-2}{x+2} \right) : \frac{2x}{x^3+8} \leq 0.$$

Відповідь: $x \in (-\infty, -2) \cup (-2; 0) \cup (0; 2)$.

•

Розв'язати системи нерівностей (завдання **2.86** – **2.89**):

$$2.86. \begin{cases} x - 3 + \frac{4}{x+1} > 0, \\ x + 3 + \frac{4}{x-1} < 0. \end{cases} \text{ Відповідь: } x \in (-1; 1).$$

$$2.87. \begin{cases} x^2 - 8x + 7 > 0, \\ 3x^2 - 22x + 7 \geq 0, \\ \frac{x^2 + 5x}{2x^2 + 3x - 35} \geq 0. \end{cases} \text{ Відповідь: } x \in (-\infty, -5) \cup (-5; 0] \cup (7, \infty).$$

$$2.88. \begin{cases} 2x^2 + 5x - 3 > 0, \\ 3x^2 - 5x - 2 \geq 0, \\ \frac{x^2 + 5x - 14}{2x^2 - 7x + 6} \geq 0. \end{cases} \text{ Відповідь: } x \in (-\infty, -7] \cup (2, \infty).$$

$$2.89. \begin{cases} 6x + 16 - x^2 \geq 0, \\ 4x^2 + 4x + 1 > 0, \\ \frac{x^2 - 8x + 12}{2x^2 - x - 6} \leq 0. \end{cases} \text{ Відповідь: } x \in (-3/2; -1/2) \cup (-1/2; 2) \cup (2; 6].$$

Група Б

Розв'язати рівняння и нерівності (завдання **2.90** – **2.114**):

$$2.90. x^3 + 4x^2 + 6x + 3 = 0. \text{ Відповідь: } x = -1.$$

$$2.91. x^3 - 9x^2 + 23x - 15 = 0. \text{ Відповідь: } x \in \{1; 3; 5\}.$$

$$2.91.* [1, \S 9, \text{приклад 1, с. 38}]$$

$$2x^3 + x^2 - 13x + 6 = 0. \text{ Відповідь: } x \in \{2; -3; 1/2\}.$$

$$2.92. x^3 - x^2 - 8x + 12 = 0. \text{ Відповідь: } x \in \{-3; 2\}.$$

$$2.93. x^4 + 2x^3 - 8x - 16 = 0. \text{ Відповідь: } x = \pm 2.$$